

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O AKTIVNOSTIMA ZA 2016. GODINU

Sarajevo, ožujak 2017. godine

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O AKTIVNOSTIMA ZA 2016. GODINU

Sarajevo, ožujak 2017. godine

Ko smo mi?

Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH je vrhovna revizorska institucija u Federaciji BiH koja ima ulogu da kroz izvješća o reviziji pruža pouzdane i objektivne informacije relevantnim institucijama i cjelokupnoj javnosti.

Glavni cilj Ureda za reviziju je da kroz provođenje revizija osigura nezavisna mišljenja o izvršenju proračuna i finansijskim izvješćima, korištenju resursa i upravljanja državnom imovinom od Vlade, proračunskih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i javnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine. Na taj način se doprinosi pouzdanom obavještavanju o korištenju proračunskih sredstava, transparentnom i kvalitetnom upravljanju javnim prihodima, troškovima i imovinom u Federaciji Bosne i Hercegovine.

16

Godina rada

(2000-2016)

Šta radimo?

Ured za reviziju vrši finansijske revizije, revizije učinka i druge specifične revizije:

- proračunskih korisnika u FBiH (Parlament FBiH, Predsjednik FBiH, Vlada FBiH i ostali Proračunski korisnici koji se financiraju iz Proračuna FBiH);
- skupština i vlada županija i ostalih proračunskih korisnika koji se financiraju iz proračuna županija FBiH,
- jedinica lokalne samouprave (gradovi i općine),
- vanproračunskih fondova/zavoda/agencija (na nivou FBiH, županija, općina),
- javnih poduzeća (na nivou FBiH, županija, općina).

Prema uspostavljenom Registru subjekata revizije, u mjerodavnosti Ureda za reviziju je više od 2.000 subjekata u Federaciji BiH.

RIJEČ GLAVNOG REVIZORA

Poštovani,

Izvuješće za 2016. godinu daje pregled aktivnosti Ureda za reviziju institucija u FBiH, za godinu koja je bila određena prekretnica za ovu instituciju. Ured se oprostio od menadžmenta sa kojim je obilježeno prvih 15. godina postojanja, tako da je novi menadžment naslijedio bogatu tradiciju ali i određene izazove- očuvanje ali i povećanje uloge i uticaja Ureda za reviziju.

Prvu polovinu 2016. godine su obilježile intenzivne aktivnosti na okončanju finansijskih revizija za kalendarsku 2015. godinu, proračunskih korisnika, zavoda, fondova, agencija, županija, jedinica lokalne samouprave i javnih poduzeća. Objavili smo 51 izvješće, što je detaljnije obrazloženo u nastavku dokumenta. Također smo okončali i objavili pet izvješća revizije učinka, te započeli novi ciklus revizija, sa znatnim povećanjem plana.

Kako bi naši rezultati rada imali što veći uticaj, od velike važnosti je pravovremena komunikacija sa ključnim interesnim stranama. U vezi s tim, pojačana je saradnja sa Parlamentarnim povjerenstvom odgovornom za reviziju, Federalnim i županijskim tužilaštvima, intenzivirane su aktivnosti na medijskim saopštenjima i objavi akata i drugih informacija koje se odnose na aktivnosti Ureda za reviziju.

Izvršena je i interna reorganizacija s ciljem što efikasnijeg korištenja svih raspoloživih, nažalost ograničenih resursa, kako bi se postigli maksimalni efekti.

Intenzivirane su aktivnosti Koordinacijskog odbora vrhovnih revizijskih institucija, s ciljem osiguranja konzistentne kvalitete revizije javnog sektora u BiH i daljeg razvoja profesije.

Značajni naponi uloženi su u borbi za finansijsku nezavisnost Ureda za reviziju, što predstavlja jedan od temeljnih stubova jake, nezavisne i funkcionalne revizijske institucije.

Nadam se da će ovo izvješće pružiti interesantan uvid u preduzete aktivnosti tokom 2016. godine, kojima smo nastojali ispuniti postavljene ciljeve. U narednom periodu, apredijeljen sam na daljnjem provođenju misije, uzije i vrijednosti ove vrhovne revizorske institucije.

S poštovanjem,

Dževad Nekić

VIZIJA

Vizija budućeg razvoja Ureda za reviziju zasnovana je na dosljednom provođenju revizije sukladno sa ISSAI okvirom revizije. Usmjerena je ka stvaranju dodane vrijednosti u javnom sektoru u FBiH, kroz podsticanje efikasne i efektive upotrebe javnih resursa, te stalnom unapređenju sustava transparentnog financijskog upravljanja i povećanju javne odgovornosti za upravljanje javnim sredstvima.

MISIJA

Ured za reviziju, kao neovisna, profesionalna i apolitična institucija, provodi revizije i putem pravovremenih i kvalitetnih izvješća o reviziji, permanentno izvješćuje Parlament FBiH i ostale zakonodavne organe na svim razinama vlasti u FBiH, organe izvršne vlasti i druge nadležne institucije i tijela i javnost uopće, o načinu upravljanja javnim sredstvima, odnosno o tome da li se javnim sredstvima upravlja na regularan, ekonomičan, efikasan, efektivan i transparentan način.

VRIJEDNOSTI

UVOD

Na osnovu članka 6. stav (2) Zakona o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine¹ i članka 51. Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine² donosi se: Godišnje izvješće o aktivnostima za 2016. godinu.

Godišnji izvješće o aktivnostima za 2016. godinu³ sadrži informacije o poslovanju Ureda za reviziju institucija u FBiH⁴ i finansijska izvješća za 2016. godinu. Godišnje izvješće dostavlja se Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju i objavljuje se na web stranici Ureda za reviziju (www.vrifbih.ba).

Mjerodavnost

Zakon o reviziji uređuje pravni položaj i sjedište, glavne funkcije, mjerodavnost, mjerodavnosti i ovlaštenja, osiguranje kvaliteta rada, izvješćivanje i objavljivanje izvješća, financiranje, kao i druga pitanja od značaja za rad ove nezavisne Vrhovne revizijske institucije u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Aktivnosti koje su u mjerodavnosti Ureda za reviziju uključuju obavljanje finansijskih revizija, revizija učinaka i drugih specifičnih revizija.

Ured za reviziju nije nadležan poduzimati nikakve aktivnosti, izvan onih koje se zahtijevaju Zakonom o reviziji, ako smatra da te aktivnosti nisu sukladne njegovim dužnostima, ili ukoliko bi njihovo obavljanje spriječilo ispunjenje obaveza Ureda za reviziju, prema Zakonu o reviziji.

Glavni cilj Ureda za reviziju je da kroz provođenje revizija osigura nezavisna mišljenja o izvršenju proračuna i finansijskim izvješćima, korištenju resursa i upravljanja državnom imovinom od Vlade, proračunskih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i javnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Kao nepolitična institucija, Ured za reviziju, u izvršavanju svojih mjerodavnosti, štuje principe objektivnosti, nepristrasnosti, nezavisnosti i pouzdanosti, uz svakodnevnu primjenu Međunarodnih standarda za reviziju javnog sektora⁵.

¹ „Službene novine Federacije BiH“, br. 22/06. U daljem tekstu: Zakon o reviziji

² Broj: 09-02-1213/16 od 30.09.2016. godine

³ U daljem tekstu: Godišnje izvješće

⁴ U daljem tekstu: Ured za reviziju

⁵ „ISSAI Standardi“

Rukovodstvo

U prvom kvartalu 2016. godine, došlo je do promjene menadžmenta Ureda za reviziju. Za glavnog revizora imenovan je Dževad Nekić, a za zamjenika glavnog revizora Dragan Kolobarić.

Novi menadžment Ureda za reviziju preuzeo je sve kontinuirane aktivnosti, te započeo nove koje su obrazložene detaljno u nastavku Izvješća.

Pregled najznačajnijih aktivnosti obuhvata sljedeće:

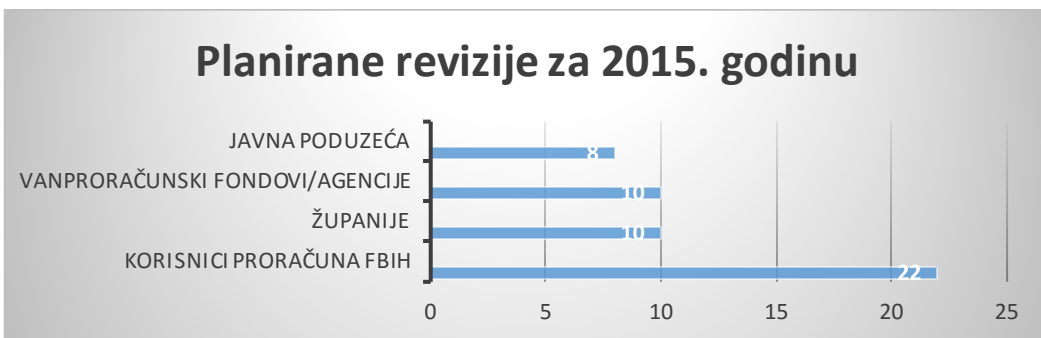
- okončan je ciklus finansijskih revizija za 2015. godinu
- okončane su četiri revizije učinka za počete u 2015. godini
- donesena je nekolicina novih i internih akata Ureda za reviziju
- Inicirani su sastanci sa Federalnim i županijskim tužilaštvima s ciljem jačanja suradnje i postupanja po revizorskim izvješćima
- doneseno je prvo Godišnje revizijsko izvješće za 2015/2016 godinu o glavnim nalazima i preporukama
- utvrđen je Registar subjekata za reviziju
- uspješno su okončane aktivnosti na davanju odgovora na Upitnik Evropske Komisije
- za početa je konkursna procedura za za posljavanje 3 mlađa revizora
- donesen je Plan finansijskih revizija za 2016. godinu, koji je za 43% veći od prethodne godine
- za početak je novi ciklus revizija učinka
- održan je godišnji sastanak Ureda za reviziju, na kojem je pružena i interna edukacija osoblja
- preuzeta je obaveza prevođenja novih ISSAI standarda

AKTIVNOSTI IZ MJERODAVNOSTI

Financijska revizija

U 2016. godini, Ured za reviziju je realizirao sve planirane aktivnosti financijske revizije što uključuje okončanje revizija za 2015. godinu, te započinjanje novog ciklusa revizija za 2016. godinu.

Planom i programom rada Ureda za reviziju za 2016. godinu utvrđene su financijske revizije po grupama za fiskalnu 2015. godinu, što je prikazano u narednom grafikonu:

Uz navedene revizije, također je planirana revizija Godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna za FBIH 2015. godinu.⁶ Planirani period obavljanja navedenih revizija bio je od 01.11.2015. godine do 31.07.2016. godine.

Sukladno sa usvojenim revizijskim standardima, prilikom vršenja revizije, pregledaju se financijska izvješća i pripadajući računi institucija kod kojih se vrši revizija, sa ciljem procjene da li su financijska izvješća pouzdana i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja proračuna. Također, procjenjuje se da li rukovodioci institucija primjenjuju zakone i propise i da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene sa ocjenom financijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sistema unutarnje kontrole.

Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH završio je sve financijske revizije za 2015. godinu sukladno sa Zakonom o reviziji institucija u FBIH i Godišnjim planom i programom rada Ureda za reviziju za 2016. godinu. Nakon okončanja revizija i javnog objavljivanja izvješća, sukladno članku 16. stav (6) Zakona o reviziji, po prvi put sačinjen je i objavljen na web stranici:

Godišnje revizijsko izvješće za 2015/2016. godinu o najvažnijim nalazima i preporukama.

⁶ Napominje se da je Planom i programom za 2016. godinu predviđeno 26 korisnika, međutim, sačinjavaju se 22 izvješća (Parlament FBIH tri korisnika, jedno izvješće; Ured Predsjednika FBIH i dva potpredsjednika tri korisnika jedno izvješće) što uključuje i Izvješće o izvršenju proračuna FBIH.

Struktura revidiranih institucija za 2015. godinu bila je sljedeća; 22 proračunska korisnika, 10 županija, 8 javnih poduzeća, 4 općine, 2 grada, 4 zavoda i 1 ustanova, što ukupno čini 51 instituciju. Struktura datih mišljenja prikazana je u narednom grafikonu, kao i data mišljenja prema subjektu revizije:

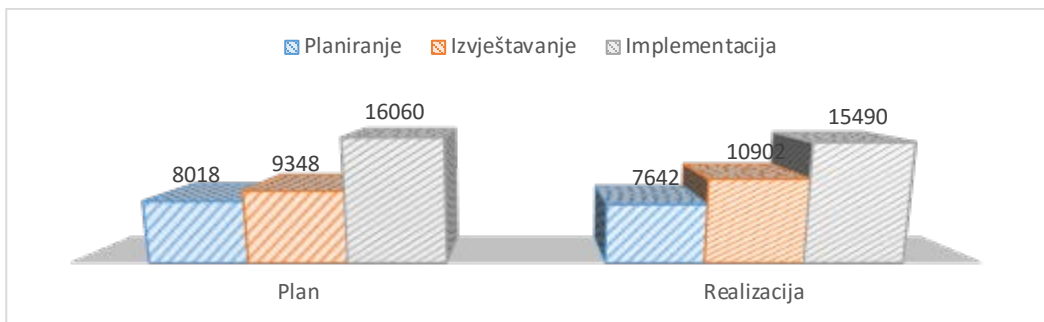

Mišljenje Vrsta revidirane institucije	Pozitivno		S rezervom		Negativno		Ukupno
	Pozitivno	Pozitivno sa skretanjem pažnje	S rezervom	S rezervom sa skretanjem pažnje	Negativno	Negativno sa skretanjem pažnje	
Proračunski korisnici	0	6	4	11	0	1	22
Županije	0	0	5	2	3	0	10
Zavodi/agencije/fondovi/općine	0	0	3	1	3	4	11
Javna poduzeća	0	0	0	6	1	1	8
UKUPNO	0	6	12	20	7	6	51

U narednoj tabeli se daje pregled datih mišljenja od 2014.-2010. godine:

Mišljenje/Godina	2014.	2013.	2012.	2011.	2010.
Pozitivno	4	3	1	-	-
Pozitivno sa skretanjem pažnje	3	2	-	-	-
S rezervom	37	38	47	45	47
S rezervom i sa skretanjem pažnje	-	-	-	-	-
Negativno	12	12	24	15	16
UKUPNO	56	56	72	60	63

Naredni grafikon prikazuje **planirani i ostvareni broj sati** u revizijama za 2015. godinu po fazama revizije (planiranje, implementacija i izvješćivanje), u kojem se vidi da se prilikom planiranja i implementacije revizije utrošio manji broj sati od planiranog. Međutim, u fazi izvješćivanja realizirano je više nego što je planom predviđeno.

U listopadu 2016. godine, donesen je Plan revizija za finansijsku 2016. godinu. Predviđena je revizija 72 subjekta, kao i revizija Izvješća o izvršenju Proračuna Federacije BiH za 2016. godinu, koje će se izvršiti u periodu od listopada 2016. godine do runja 2017. godine. Ukupan broj timova je 13, sa po dva članka. Sukladno Zakonu o reviziji, Plan revizija za 2016/2017 dostavljen je Parlamentarnom povjerenstvu odgovornoj za reviziju, te je objavljen u okviru Plana i programa za 2017. godinu na web stranici Ureda za reviziju.

U 2016. godini Koordinacijski odbor vrhovnih revizijskih institucija usvojio je novi Vodič za finansijsku reviziju (koji obuhvata i reviziju usklađenosti) sa kojim je utvrđena i nova metodologija za obavljanje revizije.

Najznačajnije za korisnike revizijskih izvješća u 2017. godini bit će davanje dva mišljenja subjektima revizije tj. mišljenje o pouzdanosti finansijskih izvješća i mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvješćima sa zakonskim i ostalim propisima.

Navedeno bi trebalo doprinijeti boljem razumijevanju revizorskih izvješća, odnosno konstatiranih nalaza.

Sektor za financijsku reviziju institucija Federacije BiH

U 2016. godini aktivnosti Sektora za financijsku reviziju institucija Federacije BiH fokusirane su bile na izvršenju planiranih revizija za financijsku 2015. godinu, kao i započinjanje novog ciklusa revizija za financijsku 2016. godinu, sukladno članku 11. i članku 13. Zakona o reviziji.

Sukladno Planu i programu za 2016. godinu, obavljene su revizije financijskih izvješća za 2015. godinu i objavljen je 21 izvješće federalnih proračunskih korisnika⁷ i izvješće o izvršenoj reviziji Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2015. godinu⁸.

U 2015. godini iz Proračuna FBiH financirane su 64 institucije, od čega je revidirano 25 korisnika, sa odobrenim proračunom od 2.145.229.185 KM, koji predstavljaju 91% ukupnog Proračuna FBiH.

Ove revizije je obavljalo pet timova koji su raspoređeni u navedeni Sektor i koji su brojali po dva člana, osim jednog tima koji je u svom sastavu imao tri člana. Sukladno usvojenim procedurama poslije izvršenih revizija sačinjeni su nacrti izvješća, koji su dostavljeni revidiranim subjektima, na uvid i očitovanje. U ostavljenom roku subjekti revizije su se očitovali na dostavljena izvješća. Primjedbe koje su bile osnovane i dokumentirane, inkorporirane su u konačna izvješća. Konačna izvješća su dostavljena subjektima revizije, nadležnim organima i institucijama, a zatim objavljeni na web stranici Ureda za reviziju institucija u FBiH, www.vrifbih.ba. Ispred Ureda za reviziju, rukovodilac sektora i vođe timova prisustvovali su javnim raspravama koje su organizirane od strane Parlamentarnog povjerenstva i na kojima su prisustvovali i predstavnici revidiranih subjekata. Rasprave su održane u prosincu 2016. godine. U sljedećem tabelarnom prikazu dat je pregled izvršenih revizija i datih mišljenja o financijskim izvješćima za 2015. godinu u Sektoru za financijsku reviziju institucija Federacije BiH:

⁷ 19 revizija je obavezno obavljati svake godine sukladno članku 13. stav (4) Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH.

⁸ Članak 13. stav (5) Zakona o reviziji institucija u FBiH.

Pozitivno uz skretanje pažnje	Mišljenje s rezervom	S rezervom uz skretanje pažnje	Negativno
<ul style="list-style-type: none"> •Parlament FBiH •Ured Predsjednika i dva potpredsjednika Federacije BiH •Federalno ministarstvo unutarnjih poslova •Federalna uprava policije •Federalno ministarstvo raseljenih lica i izbjeglica •Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke 	<ul style="list-style-type: none"> •Federalno ministarstvo trgovine •Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida •Federalno ministarstvo odbrambeno-oslobodilačkog rata •Federalno ministarstvo kulture i sporta •Federalno ministarstvo turizma i zaštite okoliša 	<ul style="list-style-type: none"> •Vlada Federacije BiH •Federalno ministarstvo pravde •Federalno ministarstvo financija •Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije •Federalno ministarstvo prometa i komunikacija •Federalno ministarstvo zdravstva •Federalno ministarstvo prostornog uređenja •Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva •Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta •Federalno ministarstvo rada i socijalne politike •Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH 	<ul style="list-style-type: none"> •Izvrješće o izvršenju Proračuna Federacije BiH za 2015.godinu

Planom i programom za 2017. godinu, planirano je obavljanje finansijskih revizija kod 34 federalna proračunska korisnika među kojima je Izvješće o izvršenju Proračuna FBiH i 19 korisnika Proračuna FBiH koje predstavljaju obavezne godišnje revizije. Kod sedam korisnika, među kojima su i **četiri kazneno-popravna zavoda, revizija se obavlja prvi put.** Prethodne revizije finansijskih izvješća i usklađenosti sa zakonskim propisima za 2016. godinu sukladno planiranim aktivnostima za većinu korisnika obavljene su u studenom i prosincu 2016. godine, što se vidi iz sljedećeg pregleda:

Rd. Br.	Naziv subjekta	Period obavljanja pred-revizije
1.	Parlament Federacije BiH	Studen
2.	Federalno ministarstvo finansija	Studen
3.	Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova	Studen
4.	Federalno ministarstvo pravde	Studen
5.	Federalno ministarstvo energije rudarstva i industrije	Studen
6.	Federalno ministarstvo zdravstva	Prosinac
7.	Federalno ministarstvo trgovine	Studen
8.	Federalno ministarstvo prostomog uređenja	Prosinac
9.	Federalno ministarstvo poljoprivrede vodoprivrede i šumarstva	Studen
10.	Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata	Studen
11.	Federalno ministarstvo kulture i sporta	Prosinac
12.	Vrhovni sud Federacije BiH	Prosinac
13.	Sudska policija	Prosinac
14.	Financijska policija	Prosinac
15.	Služba za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH	Prosinac
16.	Kazneno popravni zavod Sarajevo	Prosinac
17.	Kazneno popravni zavod Zenica	Prosinac
18.	Kazneno popravni zavod Tuzla	Prosinac
19.	Kazneno popravni zavod Mostar	Prosinac
20.	Federalni agromediterranski zavod	Studen
21.	Federalna uprava za geodetske i imovinsko pravne poslove	Studen
22.	Federalni hidrometeorološki zavod	Prosinac

Izvršena je revizija Izvješća o izvršenju proračuna Federacije BiH za 2015. godinu.

Navedeno Izvješće predstavlja konsolidovano izvješće za ukupno 64 institucije, te daje sliku proračunske potrošnje na razini Federacije BiH. Revizijom za 2015. godinu obuhvaćeno je 25 proračunskih korisnika koji predstavljaju 91% proračunske potrošnje Federacije BiH. Ured je navedeno Izvješće ocijenio sa negativnim mišljenjem sa skretanjem pozornosti, sa 14 točaka za kvalifikaciju i 68 preporuka.

Sektor za financijsku reviziju institucija županija, gradova i općina

U 2016. godini aktivnosti Sektora za financijsku reviziju institucija županija, gradova i općina fokusirane su bile na izvršenju planiranih revizija svih deset županija za financijsku 2015. godinu, kao i započinjanje novog ciklusa revizija za 11 općina i 1 grad za financijsku 2016. godinu.

Sukladno Godišnjem planu i programom rada za 2016. godinu, u periodu od ožujka do rujna iste godine obavljene su završne financijske revizije proračuna svih 10 županija u Federaciji BiH za 2015. godinu. Revizije su obavila dva revizorska tima (sa po dva revizora), raspoređena u ovaj Sektor, koji su revidirali po četiri županije, dok je preostala dvije županije revidirao revizorski tim (dva revizora) iz drugog sektora.

Usvojeni proračuni svih deset županija koji su bili predmet revizije iznosili su 2.160.033.972 KM, ostvareni prihodi i primici 2.028.876.572 KM, a izvršenje, odnosno, rashodi i izdaci 1.986.883.090 KM. Značajno je napomenuti da se iz proračuna svih županija u Federaciji BiH financira 912 proračunska korisnika, od čega 95 ministarstava, 58 uprava, direkcija i ustanova i 759 ostalih, uglavnom nižih potrošačkih jedinica, sa ukupno 51.298 zaposlenih.

U sljedećem prikazu dat je pregled izvršenih revizija i datih mišljenja o financijskim izvješćima za 2015. godinu u Sektoru za financijsku reviziju institucija županija, gradova i općina:

Izvršene revizije za 2015. godinu

Mišljenje s rezervom

- Županija Posavska
- Tuzlanski kanton
- Zeničko-dobojski kanton
- Bosansko-podrijski kanton
- Hercegbosanska županija – Kanton 10

Mišljenje sa rezervom uz skretanje pozornosti

- Hercegovačko-neretvanska županija/kanton
- Kanton Sarajevo

Negativno

- Unsko-sanski kanton
- Srednjobosanski kanton
- Županija Zapadnohercegovačka

Planom i programom za 2017. godinu, planirano je obavljanje financijskih revizija 11 općina i jednog grada. Za obavljanje ovih revizija raspoređena su tri revizorska tima, od po dva revizora. **Kod šest općina, revizija se obavlja prvi put.** Prethodne revizije financijskih izvješća i usklađenosti sa zakonskim propisima za 2016. godinu, obavljene su u studenom i prosincu 2016. godine kod većeg broja planiranih subjekata.

Rd. Br.	Naziv subjekta	Period obavljanja pred-revizije
1.	Općina Sapna	Studeni
2.	Općina Domaljevac - Šamac	Studeni
3.	Općina Breza	Studeni
4.	Općina Čelić	Studeni
5.	Općina Kreševo	Studeni
6.	Općina Livno	Prosinac
7.	Općina Trnovo	Prosinac
8.	Grad Bihać	Prosinac

Sektor za financijsku reviziju zavoda, fondova i agencija

U 2016. godini aktivnosti Sektora za financijsku reviziju zavoda, fondova i agencija fokusirane su bile na izvršenju planiranih revizija za financijsku 2015. godinu, kao i započinjanje novog ciklusa revizija za financijsku 2016. godinu.

Sukladno Planu i programu za 2016. godinu obavljena je revizija financijskih izvješća za 2015. godinu kod 11 subjekata revizije i to: četiri zavoda, jedna ustanova, dva grada i četiri općine. Navedene revizije su obavljala dva tima za financijsku reviziju, koja su raspoređena za obavljane revizija iz mjerodavnosti ovog Sektora. O izvršenim revizijama sačinjeni su nacrti izvješća, koji su dostavljeni subjektima revizije kod kojih se obavljala revizija, na uvid i očitovanje. U ostavljenom roku subjekti revizije su se očitovali. Primjedbe koje su bile osnovane i dokumentirane, inkorporirane su u konačna izvješća. U konačnim izvješćima o izvršenim revizijama dati su nalazi i preporuke kao i nezavisna revizorska mišljenja da li financijska izvješća istinito i objektivno po svim bitnim pitanjima, prikazuju stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2015. godine, rezultate poslovanja i izvršenje proračuna/financijskog plana za fiskalnu 2015. godinu.

Godišnje izvješće o aktivnostima za 2016. godinu

U sljedećem tabelarnom prikazu daje se pregled izvršenih revizija i datih mišljenja o financijskim izvješćima za 2015. godinu od strane Sektora za financijsku reviziju zavoda, fondova i agencija:

Izvršene revizije za 2015. godinu

Mišljenje s rezervom	Mišljenje sa rezervom uz skretanje pažnje	Negativno
<ul style="list-style-type: none"> • Općina Novi Grad Sarajevo • Općina Visoko • Općina Živinice 	<ul style="list-style-type: none"> • Zavod zdravstvenog osiguranja Bosansko-podrinjskog županija 	<ul style="list-style-type: none"> • Federalni zavod MIO/PIO • Zavod zdravstvenog osiguranja Sarajevo Županija • Zavod za zdravstveno osiguranje Hercegobosanske Županije • Klinički centar Univerziteta u Sarajevu • Grad Sarajevo • Grad Mostar • Općina Prozor-Rama

Planom i programom za 2017. godinu, planirano je obavljanje financijske revizije 17 zavoda, fondova, agencija i javnih ustanova, od kojih se kod **11 institucija financijske revizije obavlja prvi put**. U 2016. godini revizija općina je prešla u nadležnost Sektora za financijsku reviziju institucija županija, gradova i općina, te iste nisu planirane u ovom Sektoru za ovu godinu.

U listopadu 2016. godine su otpočele pripreme za obavljanje prethodne revizije i iste su najvećim dijelom završene do 31.12.2016. godine. Revizije su obavljala tri tima iz Sektora za financijsku reviziju zavoda, fondova i agencija i tri tima iz Sektora za financijsku reviziju institucija Federacije BiH.

U nastavku se daje pregled izvršenih prethodnih revizija do 31.12.2016. godine:

Izvršene prethodne revizije za 2016. godinu

Rd. Br.	Naziv subjekta	Period obavljanja pred-revizije
1.	Fond za zaštitu okoliša FBiH	Studeni
2.	Fondacija za održivi razvoj/razvitak OdRaz	Studeni
3.	Agencija za bankarstvo FBiH	Studeni
4.	Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog županija	Studeni
5.	Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog županija	Prosinac
6.	Zavod zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog županija	Studeni
7.	Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać	Prosinac
8.	Kantonalna bolnica Zenica	Prosinac
9.	Sveučilišna klinička bolnica Mostar	Studeni
10.	Univerzitetski klinički centar Tuzla	Studeni
11.	Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba „DRIN“	Prosinac
12.	Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom	Studeni

Sektor za financijsku reviziju javnih poduzeća

U 2016. godini aktivnosti Sektora za financijsku reviziju javnih poduzeća fokusirane su bile na izvršenju planiranih 8 revizija za financijsku 2015. godinu, kao i započinjanje novog ciklusa revizija za 10 javnih poduzeća za financijsku 2016. godinu.

Ured za reviziju, u 2016. godini, planirao je i izvršio reviziju financijskih izvješća za 2015. godinu kod 8 poduzeća sa većinskim vlasništvom države, te su data sljedeća mišljenja o financijskim izvješćima:

Izvršene revizije za 2015. godinu

Mišljenje s rezervom

- J.P. Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo
- J.P. Elektroprivreda HZHB Mostar
- J.P. Ceste Federacije BiH
- J.P. BH Telecom d.d. Sarajevo
- J.P. BH Pošta d.o.o. Sarajevo
- J.P. Hrvatska pošta d.o.o. Mostar

Negativno

- J.P. Željeznice Federacije Sarajevo
- J.P. Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar

Planom i programom za 2017. godinu, planirano je obavljanje financijske revizije 10 javnih poduzeća za 2016. godinu. Počevši od listopada, pa do kraja 2016. godine, pred-revizija je izvršena kod sljedećih poduzeća:

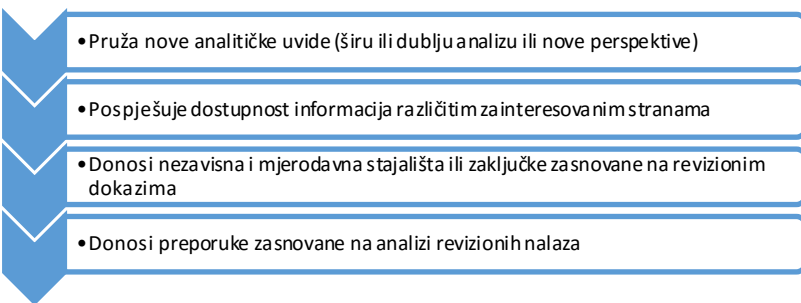
Izvršene prethodne revizije za 2016. godinu

Rd. Br.	Naziv subjekta	Period obavljanja pred-revizije
1.	Zavisno društvo rudnik mrkog uglja „Zenica“ d.o.o.	Prosinac
2.	Zavisno društvo rudnik mrkog uglja „Đurđevik“ d.o.o.	Studeni
3.	Kantonalno javno preduzeće „ZOI 84“ Olimpijski centar Sarajevo d.o.o.	Studeni
4.	J.P. „Bročanac“ d.o.o. Čitluk	Studeni
5.	J.P. „Parkovi“ Mostar	Prosinac
6.	K.J.K.P. „Komunalac“ d.o.o. Tuzla	Studeni

Revizija učinka

Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) reviziju učinka prepoznaju kao jednu od tri glavne vrste revizije javnog sektora (pored financijske revizije i revizije usklađenosti). Shodno Zakonu o reviziji, revizija učinka predstavlja pregled ili ispitivanje određenog aspekta poslovanja cijele ili dijela institucije, programa ili aktivnosti u pogledu ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti sa kojim ta institucija koristi svoje resurse.

Revizija učinka treba da doprinese boljim javnim uslugama, kvalitetnijem trošenju javnog novca i većem stupnju transparentnosti i javne odgovornosti. Ova revizija donosi nove informacije, spoznaje ili vrijednost tako što:

Revizija učinka se u Uredu za reviziju provodi sukladno Zakonu o reviziji i ISSAI standardima, a organizaciono je smještena u okviru Sektora za reviziju učinka. Sektor je u 2016. godini raspolagao sa ukupno 10 revizora, a u okviru Sektora za razvoj, metodologiju i upravljanje kvalitetom uposlen je i jedan revizor za poslove upravljanja kvalitetom u reviziji učinka.

Ciklus revizije učinka se ne može vezati za trajanje poslovne, odnosno kalendarske godine, te se aktivnosti započete u jednoj godini najčešće završavaju u narednoj godini. S tim u vezi, prema hronologiji dešavanja najznačajnije aktivnosti revizije učinka realizirane u 2016. godini mogu se podijeliti u sljedeće grupe:

- Provođenje glavne studije i objava izvješća revizije učinka
- Provođenje predstudije i započinjanje glavne studije za nove revizije
- Predlaganje tema revizije učinka

Provođenje glavne studije i objava izvješća revizije učinka

U tijeku 2016. godine provedene su četiri glavne studije za revizije učinka započete u 2015. godini. Također, započeta je i završena još jedna glavna studija što je rezultiralo objavom pet izvješća revizije učinka.

Rd. Br.	Naziv izvješća revizije učinka	Datum objave
1.	Upravljanje tekućom rezervom u javnom sektoru u FBiH	21.04.2016.
2.	Unapređenje kapaciteta za planiranje razvojnih projekta u Županijama u FBiH	03.06.2016.
3.	Postupak donošenja pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u institucijama FBiH	20.06.2016.
4.	Uspostava i funkcioniranje interne revizije u javnom sektoru u FBiH	22.06.2016.
5.	Praćenje poduzetih aktivnosti institucija na osnovu izvješća: „Planiranje visokog obrazovanja u Federaciji BiH“, „Upravljanje vremenom u procesu eksproprijacije nekretna na pri izgradnji dionica autoceste na Koriidoru Vc“ i „Efikasnost nadležnih institucija u procesu plasiranja federalnih poticaja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji“	30.12.2016

Izvješće revizije učinka o praćenju poduzetih aktivnosti institucija na osnovu ranije objavljenih izvješća, predstavlja prvo ovakvo izvješće objavljeno od strane Ureda za reviziju. Shodno ISSAI 300 praćenje provođenja preporuka predstavlja jedan od četiri osnovna koraka u procesu revizije učinka, što je predstavljeno u dijagramu ispod. Riječ je o nezavisnoj aktivnosti kojom se vrijednost revizionog procesa dodatno unapređuje.

Glavni koraci revizije učinka (ISSAI 300):

Provođenje predstudije i započinjanje glavne studije za nove revizije

U tijeku 2016. godine započete su aktivnosti na sljedećim revizijama učinka:

Rd. Br.	Tema revizije učinka	Aktivnost u 2016. godini	Planirani rok završetka revizije
1.	Planiranje Proračuna Federacije BiH	Predstudija i glavna studija	I kvartal 2017.g.
2.	Upravljanje smještajnim kapacitetima institucija u Federaciji BiH	Predstudija i glavna studija	I kvartal 2017.g.
3.	Efikasnost lokalne uprave u postupku izdavanja rješenja potrebnih za legalno građenje i korištenje objekata	Predstudija i glavna studija	I kvartal 2017.g.
4.	Planiranje nabavki u bolnicama	Predstudija	II kvartal 2017.g.

Revizija učinka „Planiranje Proračuna Federacije BiH“ provodi se sukladno Odlukom sa 74. Sjednice Koordinacionog odbora, kao paralelna revizija učinka u kojoj su učestvovala sve vrhovne revizorske institucije u BiH.

Revizija učinka na temu „Planiranje nabavki u bolnicama“ se provodi u okviru drugog po redu Projekta paralelnih revizija učinka (PPA II) u kojem učestvuju VRI zemalja kandidata i potencijalnih kandidata za članstvo u EU. Cilj ovog Projekta je razmjena znanja i iskustava iz oblasti provođenja revizije učinka, te unapređenje regionalne saradnje VRI. Projekat se provodi uz stručnu podršku Državnog ureda za reviziju Švedske i Evropskog revizorskog suda.

Predlaganje tema revizije učinka

Sektor za reviziju učinka je u toku 2016. godine bio aktivno uključen u predlaganje novih tema revizije učinka. Planiranje tema budućih revizija uobičajen je dio procesa planiranja i isti se također obavlja sukladno ISSAI standardima.

U tom procesu, revizori trebaju voditi računa da predložene revizione teme budu dovoljno značajne, da ih je moguće revidirati i da su sukladno s mandatom VRI. S tim u vezi, provedena su istraživanja radi identifikacije aktuelnih društvenih problema i eventualnih slabosti u radu institucija iz mjerodavnosti Ureda za reviziju. Isto je rezultirao kandidiranjem većeg broja potencijalnih tema za buduće revizije učinka.

Sektor za razvoj, metodologiju i upravljanje kvalitetom

Sukladno planu za 2016. godinu aktivnosti Sektora za razvoj, metodologiju i upravljanje kvalitetom, bile su usmjerene u najvećem dijelu na unapređenje metodologije rada u financijskoj reviziji i reviziji usklađenosti i usklađivanju iste sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI).

Iz oblasti metodologije realizirano je sljedeće:

- Završene su aktivnosti na izradi novog Vodiča za financijsku reviziju (koji obuhvata i reviziju usklađenosti);
- Usklađena je i usvojena, metodologija za financijsku reviziju i reviziju usklađenosti, a koja se provodi skupa sa revizijom financijskih izvješća sa Vodičem za financijsku reviziju;
- Završena je pilot revizija za 2015. godinu kao primjer nove metodologije za financijsku reviziju za 2016. godinu (u okviru projekta Švedskog državnog ureda za reviziju-SNAO);
- Praćenje i implementacija Međunarodnih standarda vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI okvir-prvi, drugi, treći i četvrti nivo)

U segmentu obuke i stručnog usavršavanja revizorskog i ostalog osoblja, aktivnosti su realizirane prema planu. Pored obuka koje su specijalizirane za proces revizije, vršena je i obuka iz oblasti upravljanja ljudskim resursima, poznavanja javnih prihoda i javnih financija i odnosa sa javnošću. Obuka i stručno usavršavanje je realizirano putem zajedničke edukacije u okviru VRI u BiH, eksterne i interne edukacije. Pored navedenog sukladno sa potpisanim Memorandumom o razumijevanju između Švedskog državnog ureda za reviziju i VRI u BiH, vršila se kontinuirana obuka kroz rad iz oblasti financijske revizije i revizije učinka.

U segmentu kontrole kvaliteta u 2016. godini prioritet je dat na unapređenje metodologije za kontrolu kvaliteta financijske revizije, sukladno sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, koja se provodila u okviru projekta SNAO. Pored navedenog, kontrole kvaliteta financijske revizije vršena je u fazi izvješćivanja o izvršenoj reviziji.

Ostale aktivnosti: Sektor je učestvovao i u sljedećim aktivnostima:

- Kreiranju i uspostavljanju novih baza podataka (Registar subjekata revizije i Registar propisa);
- Započete su aktivnosti na izradi Strategije razvoja 2017.-2020. i Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja 2017.-2020. Ureda za reviziju.

DRUGE AKTIVNOSTI UREDA ZA REVIZIJU

Financije i računovodstvo

Poslovi i zadaci Odjeljenja za finansijsko - računovodstvene poslove usmjereni su ka praćenju i osiguravanju pravilne primjene zakona, drugih propisa i općih akata iz oblasti računovodstva i financija, kao i obavljanje drugih poslova koje imaju za cilj ostvarivanje misije Ureda za reviziju i postizanje strateških ciljeva.

Sve aktivnosti utvrđene Planom i programom rada Ureda za reviziju za 2016. godinu, obavljene su blagovremeno i sukladno važećim zakonskim propisima. Sačinjeni su i nadležnim institucijama dostavljeni:

- godišnji, kvartalni i mjesečni finansijski planovi za 2016. godinu
- periodična izvješća i finansijska izvješća za 2016. godinu
- godišnji obračun za 2016. godinu
- Dokument okvirnog proračuna za 2017-2019. godinu
- rebalans proračuna za 2016. godinu
- nacrt proračuna za 2017. godinu
- izvršena je kontrola, evidentiranje, obrada i knjiženje podataka svih finansijskih transakcija po pristiglim fakturama, izdatim nalogima za službena putovanja i sačinjenim blagajničkim dnevnicima, obrada, kontrola i obračun plaća i drugih naknada uposlenika Ureda za reviziju.

U proceduri sačinjavanja DOB-a i nacrta proračuna za 2017. godinu, od strane izvršne vlasti nije ispoštovana zakonska procedura odobravanja proračuna Uredu za reviziju. Prijedlog proračuna Ureda za reviziju za 2017. godinu, koji je odobren od strane Parlamentarne komisije, nezakonito je umanjen od strane Federalnog ministarstva financija i Vlade Federacije BiH. Planirana sredstva najvećim dijelom umanjena su za zapošljavanje potrebnog revizorskog kadra. Na nenadležno postupanje izvršne vlasti, smanjenjem odobrenog proračunskog zahtjeva, Ured za reviziju je tokom 2016. godine poduzeo niz aktivnosti u cilju provođenja odredbi Zakona o reviziji institucija u FBiH, kojima je jasno utvrđena procedura obezbjeđenja sredstava za financiranje rada Ureda za reviziju. Pismenim putem u više navrata, nadležnim institucijama zakonodavne vlasti ukazano je na kršenje i neprovođenje Zakona o reviziji i ugrožavanje finansijske, organizacione i funkcionalne nezavisnosti Ureda za reviziju od strane izvršne vlasti Federacije BiH.

Financijski podaci

Za financiranje rada Ureda za reviziju za 2016. godinu, odobrena su proračunska sredstva u iznosu od 3.762.723. KM

U 2016. godini, izvršenje proračuna iznosilo je 3.384.748 KM, odnosno 90% odobrenih proračunskih sredstava. U ukupno ostvarenim troškovima, izvršenje proračuna, na bruto plaće, naknade plaća i naknade troškova zaposlenih iznosilo je 2.721.680 KM, što predstavlja 80% ukupnih troškova, doprinosi poslodavca 265.567 KM, sa učešćem 8% u ukupnim troškovima, za izdatke za materijal i usluge 377.237 KM ili 11% ukupnih troškova. Izdaci za nabavku stalnih sredstava iznosili su 20.264 KM ili 1% učešća u ukupnim troškovima.

Za realizaciju planiranih poslova i zadataka, izvršenje proračuna za 2016. godinu, ostvareno je u okviru odobrenih proračunskih sredstava, ekonomičnim i namjenskim trošenjem sredstava i značajnim uštedama na određenim troškovnim pozicijama. U sljedećoj tabeli daje se prikaz izvršenja Proračuna Ureda za reviziju po troškovnim pozicijama⁹:

R.B.	Konto	Opis	Odobreni Proračun za 2016. godinu	Izvršenje za 2016. godinu	Indeks (5/4)×100
1	2	3	4	5	6
1.	611	Plaće i naknade troškova uposlenih	2.822.859	2.721.680	96,42
1.1	6111	Bruto plaće i naknade	2.596.538	2.525.121	97,2
1.2	6112	Naknade troškova uposlenih	226.321	196.559	86,8
2.	612	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	272.636	265.567	97,4
3.	613	Izdaci za materijal i usluge	493.156	377.237	76,5
3.1	6131	Putni troškovi	129.800	100.655	77,55
3.2	6132	Izdaci za energiju	63.700	59.935	94,1
3.3	6133	Izdaci za komunalne usluge	60.000	49.560	82,6
3.4	6134	Nabavka materijala	37.600	36.728	97,7
3.5	6135	Izdaci za usluge prevoza i goriva	25.000	14.608	58,4
3.6	6136	Unajmljivanje imovine i opreme	0	0	0
3.7	6137	Izdaci za tekuće održavanje	46.000	35.723	77,7
3.8	6138	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga	17.620	11.449	65,0
3.9	6139	Ugovorene usluge	84.250	68.859	81,73
3.10	6139	Ugov.usl.-Izdaci za sudske presude-kam.	29.186	0	0,0
4.	6141	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	5.000	0	0,0
5.	6148	Drugi tek.rashodi-Izd.za izvrš.sud.presuda	99.072	0	0,0
6	821	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	70.000	20.264	28,92
6.1	8213	Nabavka opreme	69.000	19.802	28,70
6.2	8215	Nabavka stalnih sreds. u obliku prava	1.000	462	46,2
		UKUPNO	3.762.723	3.384.748	90,0

⁹ Sukladno članku 6(1) Zakona o reviziji, Ured za reviziju je pripremio financijska izvješća za 2016. godinu i iste dostavio Parlamentarnom povjerenstvu

Pravni i opći poslovi i ljudski resursi

Pravni i opći poslovi obavljaju se u Odjeljenju za pravne i opće poslove i ljudske resurse¹⁰ čiji su osnovni pravci djelovanja u 2016. godini, bili usklađeni sa Planom i programom rada Ureda za reviziju za 2016. godinu i Programom rada Odjeljenja za 2016. godinu, a odnosili su se na izvršavanje pravnih i općih poslova iz djelokruga poslova Odjeljenja i na pružanje podrške menadžmentu, drugim organizacionim jedinicama i uposlenicima Ureda za reviziju.

Pravni poslovi

Tijekom 2016. godine u Odjeljenju su obavljani stručni pravni poslovi, pravne konsultacije vezane za primjenu zakona i drugih propisa, pravna podrška revizorima, normativno-pravni poslovi izrade općih akata, izrade ugovora i upravno-pravni poslovi vezani za izradu odluka, rješenja i drugih pojedinačnih akata, kao i drugi pravni poslovi sukladno potrebama službe i po nalogu menadžmenta.

Interna akta izrađena u 2016 godini su:

- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Uredu za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine
- Pravilnik o radu u Uredu za reviziju institucija u FBiH
- Pravilnik o plaćama, naknadama plaća i drugim materijalnim pravima zaposlenih u Uredu za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine
- Pravilnik o službenoj iskaznici revizorskog osoblja Ureda za reviziju i institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine
- Pravilnik o zaštiti od požara u Uredu za reviziju i institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine
- Pravilnik o provođenju Zakona o zaštiti ličnih podataka u Uredu za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine
- Plan sigurnosti ličnih podataka u Uredu za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Krajem 2016. godine započete su aktivnosti na izradi Etičkog kodeksa.

¹⁰ U daljem tekstu: Odjeljenje

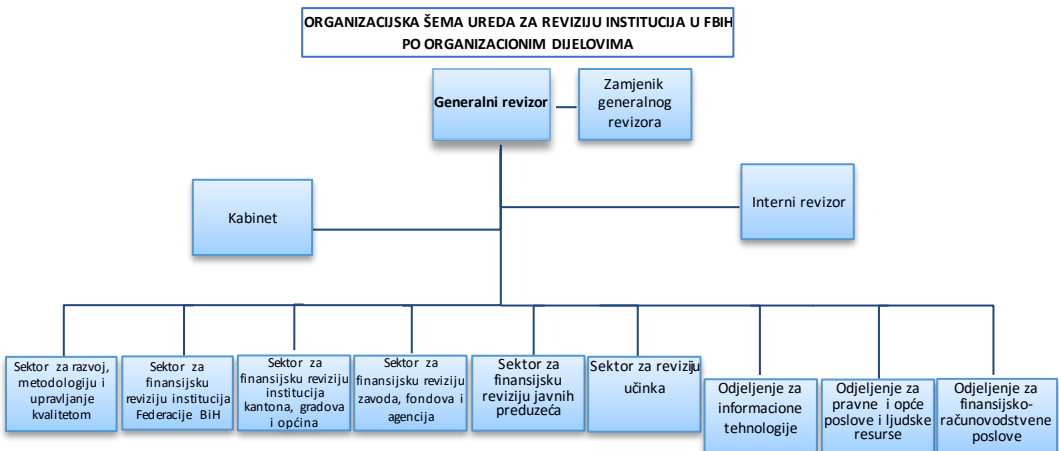
Opći poslovi

Tijekom 2016. godine u Odjeljenju su kontinuirano i blagovremeno obavljani poslovi: personalne evidencije; formiranja i čuvanja personalnih dosijea; poslovi kancelarijskog i arhivskog poslovanja; poslovi organiziranja i vođenja biblioteke; poslovi planiranja i provođenja javnih nabavki; poslovi upravljanja i prevoza službenim vozilima Ureda za reviziju i drugi opći poslovi sukladno potrebama službe.

Odjeljenje za pravne i opće poslove i ljudske resurse, pored navedenih općih poslova, koji su obavljani u kontinuitetu tokom cijele godine, obavljalo je i druge opće poslove po nalogu menadžmenta Ureda za reviziju i sukladno nastalim potrebama.

Ljudski resursi

Novim Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta za izvršavanje poslova i zadataka iz mjerodavnosti Ureda za reviziju¹¹, pored glavnog revizora i zamjenika glavnog revizora, utvrđen je ukupan broj od 142 izvršioaca, od toga za poslove revizije 121 izvršilac, a za administrativne poslove 21 izvršilac. Novim Pravilnikom donesena je sljedeća organizacijska šema:

Ured ima uspostavljene područne urede u Bihaću, Mostaru i Tuzli. Sjedište Ureda je u Sarajevu.

U narednoj tabeli je dat pregled broja utvrđenih i popunjenih izvršilaca na dan 31.12.2016. godine:

¹¹ Broj: 09-02-1213/16 od 30.09.2016. godine

ORGANIZACIONA JEDINICA/RADNO MJESTO	UTVRĐENO IZVRŠILACA	POPUNJENO IZVRŠILACA	POPUNJENO IZVRŠILACA (%)
Interni revizor	1	-	0 %
Kabinet glavnog revizora	9	5	55,5 %
Sektor za razvoj, metodologiju i upravljanje kvalitetom	10	3	30 %
Sektor za financijsku reviziju institucija Federacije BiH	25	12	48 %
Sektor za financijsku reviziju institucija županija, gradova i općina	22	7	31,8 %
Sektor za financijsku reviziju zavoda, fondova i agencija	16	7	43,8 %
Sektor za financijsku reviziju javnih poduzeća	16	5	31,3 %
Sektor za reviziju učinka	21	10	47,6 %
Odjeljenje za informacione tehnologije	9	3	33,3 %
Odjeljenje za pravne i opće poslove i ljudske resurse	8	5	62,5 %
Odjeljenje za financijsko-računovodstvene poslove	5	2	40 %
UKUPNO	142	59	41,5 %

Poređenjem broja sistematiziranih radnih mjesta sa brojem popunjenih radnih mjesta, vidljivo je da Ured za reviziju nije adekvatno kadrovski kapacitiran. **Naime, ograničena financijska sredstva faktor je koji onemogućava kadrovsko kapacitiranje Ureda za reviziju prema stvarnim potrebama, a shodno utvrđenoj sistematizaciji radnih mjesta, odnosno, zakonom utvrđenoj mjerodavnosti.** Jačanje kadrovskih kapaciteta jedan je od strateških ciljeva koje Ured za reviziju u narednom periodu treba ostvariti.

Tokom godine, uposlenicima je omogućena stručna edukacija iz domena djelatnosti koju obavljaju sukladno raspoloživim sredstvima. Kako bi se osigurao fer pristup, edukacija je provedena po principu da svi zaposlenici imaju istu mogućnost da budu educirani, bilo da se radi o eksternoj ili internoj edukaciji.

S ciljem ne samo edukacije, već i povećanja prisutnosti predstavnika Ureda za reviziju u javnosti, uposlenicima je omogućeno prisustvovanje na brojnim seminarima iz oblasti računovodstva i revizije, IT-a, statistike, javnih nabavki, komunikacija, korupcije i integriteta i drugih. Značajan dio edukacije bio je organiziran od strane Švedskog državnog ureda za reviziju, koji je pružao podršku razvoju novog Vodiča za financijsku reviziju te obuku iz oblasti nove metodologije za financijsku reviziju, organiziranje i provođenje paralelne revizije učinka, pisanje izvješća i komunikacija i statističko uzorkovanje.

Informacione tehnologije

Odjeljenje za informacione tehnologije je nadležno za informatizaciju i izvršenje IT funkcija u Uredu za reviziju, a u svrhu podrške ključnom procesu revizije kao i drugim procesima podrške koji se izvršavaju u Uredu za reviziju.

Implementacija IT strategije i najznačajnije IT aktivnosti

Potporu IT sustavu, u dijelu administriranja i monitoringa rada sustava i help-desk zaposlenima obezbjeđuju zaposlenici Odjeljenja za IT, a održavanje hardvera i sustavnog softvera vanjske informatičke firme. Iz razloga nedostatka sredstava nije bilo realizacije aktivnosti iz strateškog plana IT razvoja za prethodni period u dijelu informatizacije procesa revizije-nabavkom softverskog paketa, ili razvojem softvera po mjeri angažiranjem domaće informatičke firme. Uvođenjem softverskog rješenja bi se osiguralo efikasnije korištenje materijalnih i ljudskih resursa u procesu vršenja revizije.

U okviru zajedničkih aktivnosti vrhovnih revizijskih institucija izrađen je i usvojen od strane Koordinacionog odbora Plan razvoja informacijskih sustava za period 2016-2020. godine, sa vremenskim rasporedom provođenja aktivnosti, u cilju iznalaženja adekvatnih IT rješenja za informatizaciju radnih i poslovnih procesa u uredima kao i vršenju revizije u IT okruženju. Za potporu procesu revizije u dijelu centraliziranog arhiviranja i dijeljenja radne dokumentacije koriste se raspoložive funkcionalnosti operativnih sustava. U tijeku izvještajne godine provedene su aktivnosti na preuzimanju podataka od drugih institucija u svrhu uspostave registra subjekata revizije. Izvršenim izmjenama na IT infrastrukturi omogućen pristup revizorima iz računarske mreže središnjeg i područnih ureda modulu izvješćivanja federalnih proračunskih korisnika u aplikaciji federalnog trezora. Softver za analizu podataka primjenjivao se u financijskoj reviziji dijela subjekata revizije za analizu masovnih podataka. Značajnija primjena istog bi doprinijela kvalitetu revizijskih nalaza i revizije u cijelosti.

Održavanje i razvoj IT infrastrukture

Aktivnosti koje su se odnosile na održavanje i razvoja IT infrastrukture uključuju:

- redovno administriranje IT infrastrukture i monitoring rada sustava te otklanjanje zastoja u svrhu ostvarenja stabilnosti i neprekidnosti rada, i help-desk zaposlenim od strane zaposlenika iz IT Odjeljenja
- eksterna informatička podrška za održavanje hardvera, sustavnog softvera i help-deska za IT osoblje
- izvršena je nabavka računarske opreme u svrhu zamjene amortizirane opreme i opremanja kabineta glavnog revizora

- u okviru trogodišnjeg plana proračuna planirana su sredstva za nadogradnju IT infrastrukture u cilju zamjene zastarjele i amortizirane računarske opreme
- izvršena je migracija na novu verziju email servera
- izvršena je nadogradnja licence komunikacijskog uređaja za broj korisnika u područnom uredu Mostar što je utjecalo na stabilnost IT sustava
- kontinuirano se vršio upgrade desktop operativnih sustava i uredskih paketa na novije verzije Update softvera operativnih sustava je automatiziran, a osigurana je ažurna centralizirana antivirusna zaštita.

Pored navedenog, ostale aktivnosti IT osoblja uključivale su:

- formatiranje i objava na web stranicu svih revizorskih izvješća izrađenih u toku godine, medijskih saopštenja kao i internih sadržaja na intranetu Ureda
- priprema za štampu revizijskih izvješća i ostalih materijala
- učestvovanje u procesu nabavki u dijelu definiranja funkcionalnih i tehničkih specifikacija IT opreme, kao i u procesu kontrole financijskih dokumenata vezanih za IT procese.

IT revizija u funkciji financijske revizije

Ured za reviziju provodi IT reviziju u okviru financijske revizije, uz primjenu Vodiča za IT reviziju i sukladno sa principima dobrih praksi upravljanja IT (COBIT okvir) i dobrih praksi IT sigurnosti (ISO 27002).

IT revizori se angažiraju u reviziji subjekata revizije iz Plana revizija za izvještajnu godinu. Godišnji plan IT revizija sačinjava se prije početka revizije na osnovu zahtjeva revizijskih timova financijske revizije, odabranim po kriteriju značajnosti IT sustava. Uz odobrenje menadžmenta, u slučaju potrebe IT revizori se angažiraju i u tijeku revizije.

U 2016. godini rađene su IT revizije Federalnog ministarstva branitelja i invalida domovinskog rata i Federalnog ministarstva rada i socijalne politike o čemu su sačinjeni IT izvješća. Zbog nedovoljne regulative ove značajne oblasti, preporuke IT revizije se uglavnom prezentiraju subjektu revizije u pismu menadžmentu, a dijelom i u revizijskom izvješću. IT revizori prate i provođenje IT preporuka iz izvješća prethodnih godina.

Uočene nepravilnosti u IT reviziji kod Federalnog ministarstva rada i socijalne politike odnosile su se na dograđenu funkcionalnost SOTAC-a sustava za obračun i evidenciju naknada neratnim invalidima i civilnim žrtvama rata, za obračun i evidencije socijalnih naknada nižih administrativnih nivoa za koju su uložena značajna sredstva, se ne koristi u svim županijama i općinama.

Uočene nepravilnosti Federalnog ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata odnosile su se na kašnjenje aktivnosti na implementaciji novog

informativnog sustava za obračun i evidenciju boračkih naknada (ISDV). Također nisu osigurani uvjeti za održivost informativnog sustava nakon implementacije, u dijelu podrške ljudskih resursa - neriješen radnopravni status raspoređenih zaposlenih, formiranje organizacijskog dijela za potporu, planiranje sredstava u proračunu za održavanje, izrada internih akata vezanim za prava pristupa, sigurnost i uloge učesnika. Oba ministarstva su nadležna za uspostavu jedinstvenog registra za gotovinske naknade na koje se ne uplaćuje doprinos i isti je u fazi usvajanja zakonske regulative kojom se regulira način uspostave i međusobna prava i obaveze učesnika.

Đate su preporuke ministarstvima za preuzimanje aktivnosti na povezivanju svih ųupanija i općina na sustavom SOTAC V2 kako bi se osiguralo korištenje dograđanih funkcionalnosti SOTAC-a i na taj način opravdala uložena sredstva; na implementaciji sustav ISDV, kao i da se osigura održivost nakon implementacije osiguranjem potrebnih materijalnih i ljudskih resursa za podršku; i na implementaciji registra u okviru mjerodavnosti i ovlaštenja kao i suradnja sa ostalim učesnicima na istim aktivnostima.

Iz nalaza provedenih revizija vidljivo je da postoje nedostaci internih IT kontrola IT sustava subjekta revizije u svim fazama životnog ciklusa istih. Na osnovu praćenja provođenja IT preporuka može se zaključiti da subjekti revizije u okviru mogućnosti provode iste, kao i da se značajni nalazi i IT preporuke više godina ponavljaju.

Međunarodna suradnja i komunikacije

Tijekom 2016. godine aktivnosti međunarodne suradnje i komunikacija bile su usmjerene na intenziviranju aktivnosti i povećanju transparentnosti i pravovremenosti u pružanju informacija o radu Ureda za reviziju.

Sukladno zahtjevima, Ured za reviziju je redovno dostavljao komentare i sugestije, te ispunjavao svoje obaveze koje su proistekle iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, pridržavajući se smjernica i rokova koje postavlja Europska unija. Ključni doprinosi dati su za:

- Izvješće o BiH za 2016. godinu
- Akcioni plan za realizaciju prioriteta navedenih u Izvješću o BiH za 2016. godinu
- Dokument za diskusiju za Pododbor za ekonomska i finansijska pitanja i statistiku
- Nacrt Strategije za upravljanje javnim financijama u FBiH, dio koji se odnosi na vanjsku reviziju.

Upitnik Evropske komisije

Značajni naponi su uloženi u četvrtom kvartalu 2016. godine na pripremi odgovora na Upitnik Evropske komisije za pripremu mišljenja o zahtjevu za članstvo BiH u Evropsku uniju. Tom prilikom Ured za reviziju je učestvovao u seminarima i sastancima radnih grupa, organizirao interne radionice, te aktivno surađivao sa Uredom za reviziju institucija u BiH sa ciljem pružanja usuglašenih i kvalitetnih odgovora.

Open Government Partnership

Predstavnice Ureda za reviziju institucija u FBiH učestvovale su u programu obuka i radionica o otvorenoj vlasti i proaktivnoj transparentnosti u javnoj upravi, organiziranih od strane Transparency International BiH. Obuka je pružena u periodu od listopada 2016. godine do siječnja 2017. godine i bila je namijenjena institucijama u Federaciji BiH koje žele izgraditi i ojačati svoje kapacitete, raditi na analizi informacija kojima raspolažu, učestvovati u definiranju i kreiranju standarda proaktivne transparentnosti za federalnu razinu i raditi na izradi individualnih akcijskih planova s ciljem postizanja veće transparentnosti i otvorenosti.

Obuka je pružila osnov za intenziviranje aktivnosti na pravovremenom objavljivanju akata i priopćenja na web stranici Ureda za reviziju o izvršenim revizijama, ali i o svim drugim aktivnostima i novostima u Uredu za reviziju. Po prvi put je sačinjeno i objavljeno Godišnje revizorsko izvješće za 2015/2016 godinu o najvažnijim nalazima i preporukama; po prvi put je objavljen Godišnji plan i program rada za 2017. godinu. Krajem 2016. godine započete su i aktivnosti na donošenju Strategije za prevenciju korupcije i Akcioni plan, Plan integriteta, Strategije razvoja Ureda za reviziju i Akcioni plan te Etički kodeks, koji će po usvajanju također biti dostupni na web stranici Ureda za reviziju.

INTO-Saint samoocjena integriteta

U vezi sa započetim aktivnostima na izradi Strategije za prevenciju korupcije, Akcionim planom te Planom integriteta, uposlenik Ureda za reviziju je u 2016. godini stekao certifikat „moderatora“ za samoocjenu integriteta. U pitanju je primjena alata pod

nazivom „IntoSAINT-samoocjena integriteta u vrhovnim revizijskim institucijama“, čiju je metodologiju razvio Revizorski sud Holandije i ista se primjenjuje u okviru INTOSAI-a¹². Zasnovana je na Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija kao i smjernicama međunarodnih organizacija poput UN-a, UNDP-a, OECD-a. Samoocjena integriteta izvršena je u Uredu za reviziju institucija u BiH u rujnu 2016. godine, koju je moderirao certificirani moderador ispred Ureda za reviziju.

EUROSAI Task force on municipality audit

Ured za reviziju postao je član „EUROSAI Radne grupe za reviziju općina“ koja ima za cilj razmjenu iskustva, te povećanje efikasnosti revizije općina i poboljšanje upravljanja javnim financijama u okviru EUROSAI¹³ članica. Početkom 2017. godine donijet će se plan rada Radne grupe za period 2017-2019, u kojoj će Ured za reviziju imati aktivnog učesnika.

XXII INCOSAI Kongres

U periodu od 05.-11.12.2016. održan je „XXII INCOSAI 2016“ Kongres Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) u Abu Dabiju, Ujedinjeni Arapski Emirati, na kojem su prisustvovali članovi Koordinacijskog odbora, a ispred Ureda za reviziju glavni revizor. Na Kongresu je između ostalog usvojeno preko 20 novih ili ažuriranih i unaprijeđenih standarda, bilješki i smjernica za reviziju javnog sektora. Obzirom na njihov broj i značaj za rad revizorskih institucija u BiH, Koordinacijski odbor je odlučio zajednički odrediti prioritetne standarde i smjernice, te zadužiti sve četiri institucije za njihov prevod na lokalne jezike. Navedeni zadatak je utvrđen početkom 2017. godine, te se očekuje okončanje ove aktivnosti u prvoj polovini 2017. godine.

14. EUROSAI WGEA Godišnji sastanak

EUROSAI WGEA Sekretarijat u saradnji sa Evropskim revizijskim sudom, organizirao je u rujnu 2016. godine seminar o *Reviziji održivog razvoja* na kojem je prisustvovao ispred Ureda za reviziju glavni revizor. Na Seminaru je dat uvod u koncept održivog razvoja, dat je pregled najnovijih trendova i kretanja u pogledu održivog razvoja i ciljeva održivog razvoja usvojenih od strane UN-a, predstavljene su tekuće aktivnosti na nivou INTOSAI-a vezanih za reviziju održivog razvoja i prezentirani su glavni izazovi i mogućnosti za VRI kada je u pitanju obavljanje revizije održivog razvoja.

¹² Tj. članica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija.

¹³ „Evropska organizacija vrhovnih revizijskih institucija“

KOORDINACIJSKI ODBOR VRHOVNIH REVIZIJSKIH INSTITUCIJA

Koordinacijski odbor vrhovnih revizijskih institucija¹⁴, kojeg čine glavni revizori i njihovi zamjenici sve tri vrhovne revizijske institucije u BiH, je tijekom 2016. godine nastavio s poslovima iz svojih nadležnosti¹⁵. Održavani su redovni sastanci u Sarajevu i Banjoj Luci, sjedištima Ureda za reviziju institucija BiH, Ureda za reviziju institucija u FBiH i Glavne službe za reviziju javnoga sektora RS, ispunjavajući tako svoju standardnu ulogu koordiniranja aktivnosti revizijskih ureda u Bosni i Hercegovini. Sukladno ciljevima i prioritetima sadržanim u Smjernicama za aktivnosti Koordinacijskoga odbora vrhovnih institucija za reviziju¹⁶, nastavljeno je sa aktivnostima na:

- Osiguravanju nezavisnosti vrhovnih revizorskih institucija u BiH
- Implementiranju Okvira međunarodnih standarda za reviziju javnog sektora
- Izgradnji kapaciteta vrhovnih revizorskih i institucija u BiH
- Demonstriranju vrijednosti i koristi od vrhovnih revizorskih institucija u BiH
- Promovisanju prevencije korupcije
- Unapređenju komunikacije unutar INTOSAI-a

Također su podržane aktivnosti paralelnih revizija VRI u BiH, u cilju promoviranja ove vrste revizija i daljeg unapređivanja i jačanja suradnje revizijskih institucija u BiH. Ostale značajne aktivnosti u 2016. godini odnose se na:

- usvajanje Vodiča za financijsku reviziju (i reviziju usklađenosti)
- ažuriranje Vodiča za kontrolu kvalitete
- usvajanje Strateškog plana edukacije revizora
- usvajanje Strateškog okvira razvoja informacijskog sustava za period 2016.-2020. godine

¹⁴ U daljem tekstu: Koordinacijski odbor

¹⁵ Nadležnosti Koordinacijskog odbora su:

- a) uspostavljanje konzistentnih vodiča i uputstava temeljenih na INTOSAI revizijskim standardima;
- b) razmjena profesionalnih iskustava i težnja ka osiguranju konzistentne kvalitete revizije;
- c) organizacija i koordinacija razvojnih aktivnosti sva tri ureda za reviziju;
- d) dodjeljivanje revizorske odgovornosti za zajedničke aktivnosti;
- e) određivanje zastupanja u međunarodnim tijelima.

¹⁶ broj: 06-50-1-8-1/13 od 17.10.2013. godine

PARLAMENTARNO POVJERENSTVO ODGOVORNO ZA REVIZIJU

Suradnja sa Parlamentarnim povjerenstvom odgovornom za reviziju¹⁷ uređena je Zakonom o reviziji. Tijekom 2016. godine, Ured za reviziju je kontinuirano poduzimao aktivnosti s ciljem jačanja suradnje sa Parlamentarnim povjerenstvom i postizanja većih efekata svoga rada.

Ured za reviziju ispoštovao je svoje zakonske obaveze dostavljanja revizorskih izvješća, prisustvovanja na sjednicama Parlamentarnog povjerenstva prilikom razmatranja revizijskih izvješća i donošenja zaključaka, dostavljanja Plana revizija za 2016/2017 godinu, financijskih izvješća Ureda za reviziju i Godišnjeg izvješća o aktivnostima za 2015. godinu.

U suradnji sa Švedskim državnim uredom za reviziju, menadžment Ureda za reviziju je u studenom 2016. godine prisustvovao sastanku sa članovima Parlamentarnog povjerenstva i Sekretara Povjerenstva za Financije i proračun Parlamenta Švedske kao i predstavnika Švedskog Parlamenta. Na sastanku su se razmijenila iskustva i razmotrili načini za poboljšanje suradnje između Ureda za reviziju i Parlamentarnog povjerenstva, kao i efikasnijeg korištenja revizijskih izvješća kao alata za stvaranje jake i funkcionalne demokratije.

Parlamentarno povjerenstvo je krajem 2016. godine pokrenulo aktivnosti s ciljem analize stepena provedbe preporuka iz deset neprocesuiranih izvješća revizije učinka¹⁸. Ovo je prvi put da su pokrenute ovakve aktivnosti od strane Parlamentarnog povjerenstva, što predstavlja pozitivan korak ka jačanju suradnje između Povjerenstva i Ureda za reviziju kao i nadzora nad aktivnostima institucija javnog sektora od strane Parlamenta. Povjerenstvo je uključilo i Ured za reviziju u ovu aktivnost koja je nastavljena u 2017. godini.

Značajno je također da je Parlamentarno povjerenstvo po prvi put odobrilo proračun Ureda za reviziju¹⁹ za 2017. godinu, što je detaljnije obrazloženo u prethodnom dijelu Izvješća.

Broj: 01-05-454/17

Sarajevo, 27.03.2017. godine

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl.oec.

¹⁷ U daljem tekstu: Parlamentarno povjerenstvo

¹⁸ 12. sjednica Parlamentarnog povjerenstva održana 17.11.2016. godine

¹⁹ Sukladno članku 5. Zakona o reviziji

Sadržaj

RIJEČ GLAVNOG REVIZORA.....	1
VRIJEDNOSTI.....	3
MISIJA.....	3
VIZIJA.....	3
UVOD.....	5
Mjerodavnost	5
Rukovodstvo	6
AKTIVNOSTI IZ MJERODAVNOSTI.....	7
Financijska revizija	7
Sektor za financijsku reviziju i institucija Federacije BiH.....	10
Sektor za financijsku reviziju i institucija županija, gradova i općina.....	13
Sektor za financijsku reviziju zavoda, fondova i agencija.....	14
Sektor za financijsku reviziju javnih poduzeća.....	16
Revizija učinka	17
Sektor za razvoj, metodologiju i upravljanje kvalitetom	20
DRUGE AKTIVNOSTI UREDA ZA REVIZIJU.....	21
Financije i računovodstvo	21
Financijski podaci.....	22
Pravni i opći poslovi i ljudski resursi	23
Pravni poslovi.....	23
Opći poslovi.....	24
Ljudski resursi.....	24
Informacione tehnologije	26
Međunarodna suradnja i komunikacije	28
KOORDINACIJSKI ODBOR VRHOVNIH REVIZIJSKIH INSTITUCIJA.....	31
PARLAMENTARNO POVJERENSTVO ODGOVORNO ZA REVIZIJU.....	32